

Ecologische Quicksan Beethoven 2de fase

Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam
Uitgevoerd door: Elsen Ecologie
Edam, 17-01-2017

Colofon

Tekst en fotografie:	Ing. D. van der Elsken Elsken Ecologie Oorgat 74 1135 CT Edam daan@elskenecologie.nl 06-34082608
In opdracht van:	Gemeente Amsterdam
Datum:	17, januari 2017
Plaats:	Edam

Copyright © 2017

Elsken Ecologie. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, in geautomatiseerde bestanden opgeslagen en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Elsken Ecologie. In overeenstemming met artikel 15a van het Nederlandse auteursrecht is het toegestaan delen van deze publicatie te citeren, daarbij gebruik makend van een duidelijke referentie naar deze publicatie.

Aansprakelijkheid

Hoewel uiterste zorg is besteed aan de inhoud van deze publicatie aanvaardt Elsken Ecologie geen enkele aansprakelijkheid voor onvolledigheid, onjuistheid of de gevolgen daarvan. Gebruik van de inhoud van deze publicatie is voor de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Inhoudsopgave	Blz:
Samenvatting	4
1. Aanleiding	5
1.1 Doelstelling	5
1.2 Literatuuronderzoek	5
1.3 Veldbezoek	5
2. Beschrijving Plangebied en voorgenomen werkzaamheden	6
3.1 Gebiedsbescherming	8
3.1.1 Natura 2000	8
3.1.2 Natuurnetwerk Nederland	8
3.1.3 Hoofdgroenstructuur Amsterdam & ecologische visie	8
4. Soortbescherming Wet Natuurbescherming	9
4.1 Vaatplanten	9
4.2 Zoogdieren	9
4.3 Reptielen & Amfibieën	11
4.4 Vissen	11
4.5 Vogels	11
4.6 Vlinders	11
5. Gebiedsbescherming	12
5.1 Natuurnetwerk Nederland en het plangebied	12
5.2 Natura-2000 en het onderzoeksgebied	12
5.3 Hoofdgroenstructuur Amsterdam	12
5.4 Ecologische visie	12
6. Zorgplicht	14
Conclusies & aanbevelingen	15
Literatuur	16

Samenvatting

In het Beatrixpark te Amsterdam is Gemeente Amsterdam voornemens nieuwbouw te realiseren op twee kavels in de zogenaamde tweede fase van project Beethoven. Volgens nationale en internationale regelgeving is de initiatiefnemer verplicht voor de ingrepen onderzoek te doen naar het (eventuele) voorkomen van beschermde flora en fauna. Dit om te toetsen of er (mogelijk) sprake is van overtreding van de Wet Natuurbescherming.

Aan de hand van een literatuurstudie en een veldbezoek heeft Elsken Ecologie in kaart gebracht welke beschermde flora en fauna er (mogelijk) in het plangebied aanwezig zijn of zijn te verwachten. Daarnaast is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland, Natura-2000 gebieden, de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam en de ecologische visie van gemeente Amsterdam.

Uit de literatuurstudie kwam de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten in (de directe omgeving van) het plangebied naar voren. De literatuurstudie is de leidraad van het veldbezoek en er is extra aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van deze soorten tijdens het veldbezoek van 12 december mei 2016.

Middels de Wet Natuurbescherming beschermde soorten waren middels deze quickscan niet uit te sluiten. Daarvoor is verder onderzoek nodig naar de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Hiervoor dient een vleermuisinventarisatie volgens het vleermuisprotocol voor boombewonende soorten te worden gedaan. Een inventarisatie in de periode juni t/m september. Het is zeer aannemelijk dat algemene soorten als o.a merel, roodborst en winterkoning zullen broeden in het struweel. Alle nestel van vogels waarop wordt gebroed zijn beschermd. Het verwijderen van het struweel en het kappen van de bomen moet derhalve buiten het broedseizoen plaatsvinden.

Bij het dempen van het water moet worden gewerkt in de richting van open water om zo aanwezige vissen en algemene soorten amfibieën de kans te geven om weg te komen.

De werkzaamheden hebben geen invloed op de wezenlijke waarden van de het Natuurnetwerk Nederland en er is geen natura-2000 gebied binnen de invloedsfeer. Ook ligt het plangebied niet binnen de Hoofdgroenstructuur of de ecologische visie van Gemeente Amsterdam.

Voor alle flora en fauna geldt de zorgplicht ongeacht hun zeldzaamheid of beschermingsstatus. Van de initiatiefnemer wordt verwacht zorgvuldig om te gaan met alle flora en fauna. In het geval er twijfel bestaat of er dieren worden aangetroffen en/of verwond tijdens de werkzaamheden dan dient er contact te worden opgenomen met een erkend ecooloog.

1. Aanleiding

In het Beatrixpark te Amsterdam is Gemeente Amsterdam voornemens nieuwbouw te realiseren op twee kavels in de zogenaamde tweede fase van project Beethoven. Volgens nationale en internationale regelgeving is de initiatiefnemer verplicht voor de ingrepen onderzoek te doen naar het (eventuele) voorkomen van beschermde flora en fauna. Dit om te toetsen of er (mogelijk) sprake is van overtreding van de Wet Natuurbescherming.

1.1 Doelstelling

Door middel van een literatuurstudie en een veldbezoek zal deze quickscan de volgende vragen beantwoorden:

- Welke middels Wet Natuurbescherming beschermde soorten komen er (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna beschermd door de Wet Natuurbescherming ondervinden van de ingreep?
- Is er gezien de effecten van de ingreep sprake van een overtreding van de Wet Natuurbescherming?
- Welke beschermde natuurwaarden zijn er in de nabijheid van het projectgebied aanwezig?

1.2 Literatuuronderzoek

Door middel van een literatuuronderzoek is gekeken welke beschermde flora, fauna en beschermde gebieden er in (de omgeving van) het plangebied voorkomen. Daarvoor is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen, natuurdatabanken en is er gezocht naar bestaande onderzoeksrapporten.

1.3 Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd op 12 december 2016 door Ing. D. van der Elsen van Elsen Ecologie. Voorafgaand aan het veldbezoek is met de initiatiefnemer van de ruimtelijke ontwikkeling de ingreep besproken om zo een beeld te vormen van de (eventuele) impact op beschermde natuur. Tijdens het bezoek zijn de aanwezige structuren, ecotopen en de (mogelijk) aanwezige flora en fauna geïnventariseerd. Aan de hand van het vooraf uitgevoerde literatuuronderzoek is middels een zogenaamde “expert judgement” een inschatting gemaakt van de (potentieel) aanwezige beschermde natuur, flora en fauna. In dit rapport zijn de (mogelijke) negatieve effecten van de werkzaamheden getoetst aan de Wet Natuurbescherming.

2. Beschrijving Plangebied en voorgenomen werkzaamheden

Het plangebied is gelegen in het Beatrixpark in Amsterdam zuid. Binnen het plangebied bevinden zich twee kavels (gele kaders afb.1). Op deze kavels zal nieuwbouw komen. Kavel 1 is een kaal grasveld (afb.2). Op kavel twee staat een bosplantsoen van populieren (afb.3) met struweel in de onderbegroeiing. Verder ligt er een kleine waterpartij. Alle begroeiing binnen de kavelgrenzen zal worden verwijderd. op de gronden met een groene kleur, zal nog steeds water aanwezig zijn, hetzij met een andere waterrand. Op de gronden met een gele kleur zal al het water, voor zover aanwezig, worden gedempt.

Afb.1: Plattegrond van het projectgebied met daarin in geen aangegeven de twee bouw kavels.

Afb.2: Kavel 1 bestaat uit een grasveld. Ecologisch gezien heeft dit geen waarde.

Afb.3: Bosplantsoen van populieren met struweel als onderbegroeiing.

3. Wettelijk kader

De ruimtelijke ingrepen zoals beschreven in hoofdstuk 2 zijn middels een literatuurstudie en in het veld getoetst aan geldende wetgevingen omtrent de natuur. Vanaf 2017 allen geschaard onder de wet Natuurbescherming. Hierin is de soortbescherming alsmede bescherming van gebieden opgenomen. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde flora en fauna zijn krachtens de Wet Natuurbescherming verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij” principe).

De wet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen welke relevant zijn voor onderhavige toetsing. Deze quickscan is er op gericht om te bepalen of er een overtreding plaatsvindt van (een van) de onderstaande verbodsbepalingen.

Het is verboden:

1. Beschermde inheemse plantensoorten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enig andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
2. Beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen opzettelijk te verontrusten;
3. Van beschermde inheemse diersoorten de nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren, de eieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

3.1 Gebiedsbescherming

3.1.1 Natura 2000

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ruimtelijke ontwikkelingen een negatief effect hebben op door de natuurbeschermingswet beschermde gebieden en/of de instandhoudingsdoelen van Natura-2000 gebieden, of dat er aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de geplande ingrepen op een natura-2000 gebied te beoordelen.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ingrepen een negatief effect hebben op de wezenlijke waarden van het Natuurnetwerk Nederland dan wel dat aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de ruimtelijke ingrepen op het Natuurnetwerk Nederland te toetsen.

3.1.3 Hoofdgroenstructuur Amsterdam & ecologische visie

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ingrepen een negatief effect hebben op de hoofdgroenstructuur van Amsterdam dan wel dat aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de ruimtelijke ingrepen op de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam te toetsen

4. Soortbescherming Wet Natuurbescherming

Beschermde soorten die volgens het literatuuronderzoek in (de directe omgeving van) het projectgebied zijn aangetroffen en hun beschermingsstatus staan in onderstaande soortteksten beschreven. Tijdens de quickscan is gekeken naar het mogelijk voorkomen van flora en fauna mede op basis van de fysieke eigenschappen van het plangebied.

4.1 Vaatplanten

Uit de literatuurstudie kwam geen aanwezigheid van beschermde vaatplanten naar voren. De soorten die anno 2017 beschermd worden in provincie Noord-Holland worden niet verwacht binnen de grenzen van het plangebied. Op de plannen zoals beschreven in dit rapport zijn vanuit deze optiek geen bezwaren.

4.2 Zoogdieren

Uit het literatuuronderzoek kwamen een aantal beschermde zoogdiersoorten naar voren. Het betreft hier meerdere soorten vleermuizen. In de bomen in kavel 2 zijn holten aangetroffen (afb. 4 & 5) welke geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Om aan te tonen of uit te sluiten dat vleermuizen gebruik maken van deze holten is verder onderzoek nodig. Een vleermuisinventarisatie middels de richtlijnen van het vleermuisprotocol voor boombewonende soorten.

Afb. 4: Boomholte in wilg in kavel 2 welke mogelijk geschikt is voor vleermuizen.

Afb.5: Spechtenholte in boom binnen kavel 2 welke mogelijk geschikt is voor vleermuizen.

4.3 Reptielen & amfibieën

Uit het literatuuronderzoek kwam geen aanwezigheid van beschermde soorten naar voren. Ook worden deze op basis van verspreidingsgegevens en de fysieke karakteristieken van het plangebied niet verwacht. Wel worden algemene soorten als kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en groene kikker verwacht. Voor deze soorten geldt de zorgplicht (hoofdstuk 6).

4.4 Vissen

Uit de literatuurstudie kwam geen aanwezigheid van middels de Flora- en faunawet beschermde soorten naar voren. Bij het dempen van het water is het van belang het dempen te doen in de richting van open water om vissen zo de kans te geven zich te verplaatsen. Dit in het kader van de zorgplicht (hoofdstuk 6).

4.5 Vogels

Uit het literatuuronderzoek kwam de aanwezigheid van meerdere beschermde vogels in de directe omgeving van het pangebied naar voren. Er zijn geen jaarrond nesten gevonden binnen de grenzen van het plangebied.

Wel is het zeer aannemelijk dat algemene soorten als o.a merel, roodborst en winterkoning zullen broeden in het struweel. Alle nestel van vogels waarop wordt gebroed zijn beschermd. Het verwijderen van het struweel en het kappen van de bomen moet derhalve buiten het broedseizoen plaatsvinden.

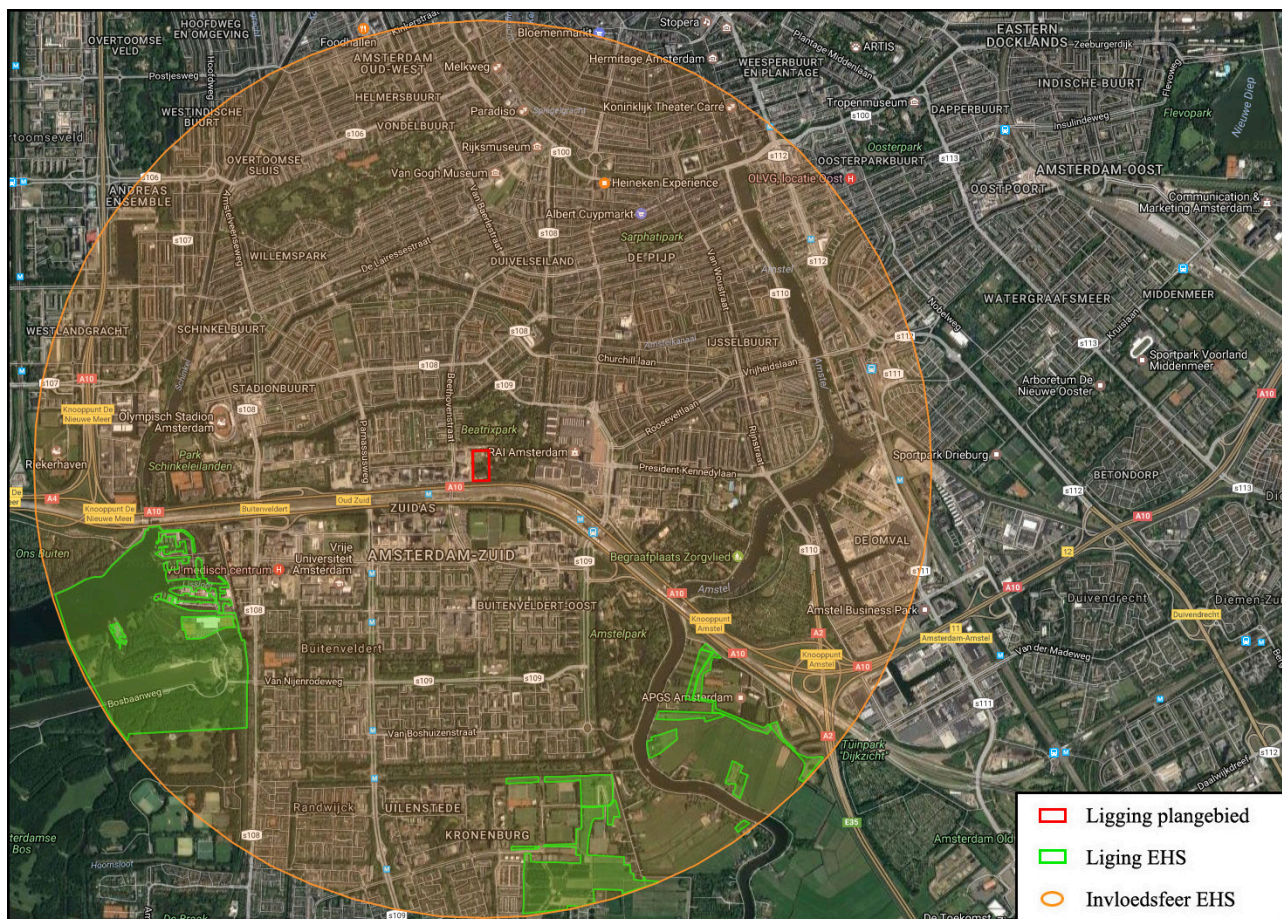
4.6 Vlinders

Er zijn geen geschikte waardplanten of bomen voor middels de Wet Natuurbescherming beschermde vlindersoorten aanwezig in het plangebied.

5. Gebietsbeschränkung

5.1 Natuurnetwerk Nederland en het plangebied

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland zoals bepaald door het ministerie van economische zaken. Wel ligt het, op ruime afstand gescheiden door stedelijk gebied, binnen de invloedssfeer van 3 kilometer van de EHS (afb.6).

Afb.6: Ligging van het plangebied (rood kader) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

5.2 Natura-2000 en het onderzoeksgebied

Het plangebied ligt niet in de nabijheid of binnen de invloedssfeer van een Natura-2000 gebied. Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten. Er is vanuit deze optiek geen bezwaar op de voorgenomen werkzaamheden.

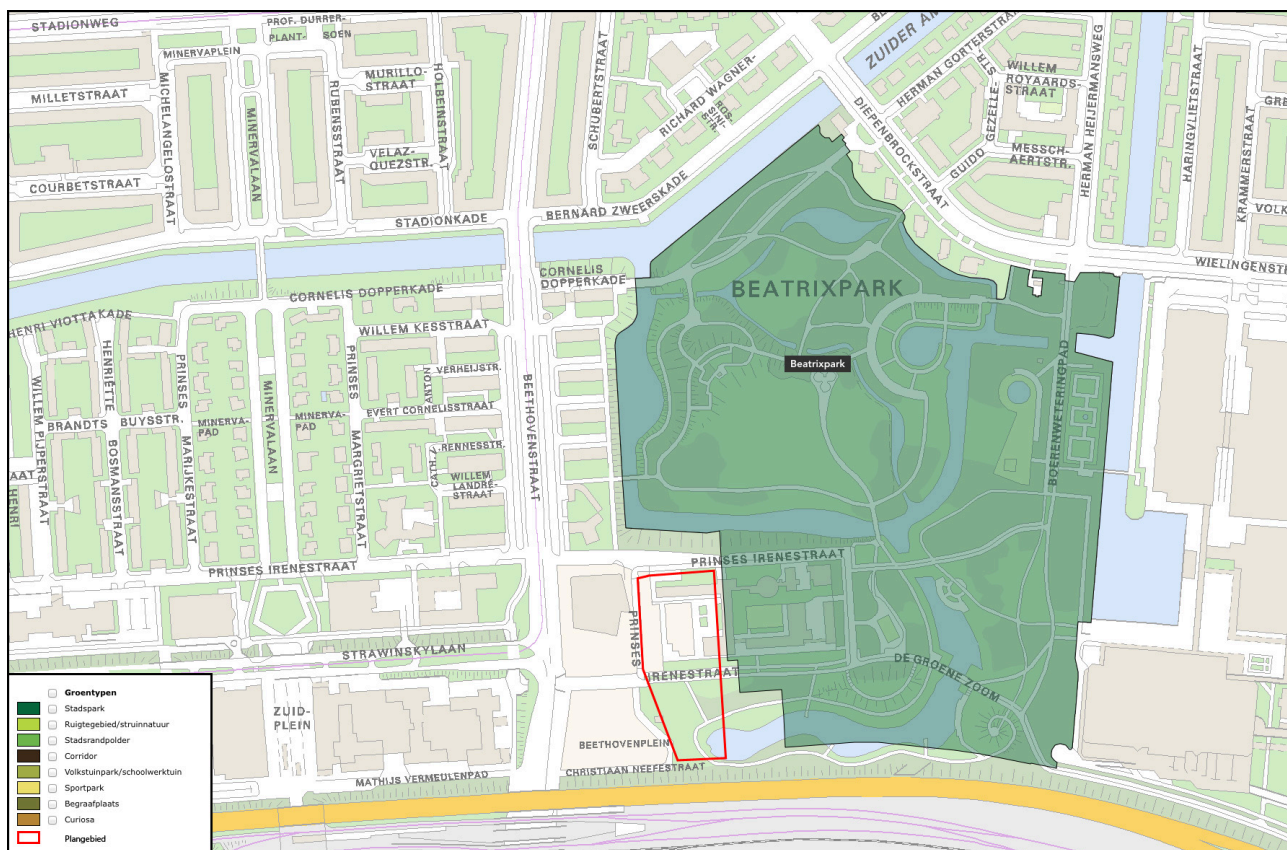
5.3 Hoofdgroenstructuur Amsterdam

De kavels liggen niet binnen de hoofdgroenstructuur van Amsterdam (afb.7). Er is vanuit deze ooptiek derhalve geen bezwaar op de ruimtelijke ingrepen.

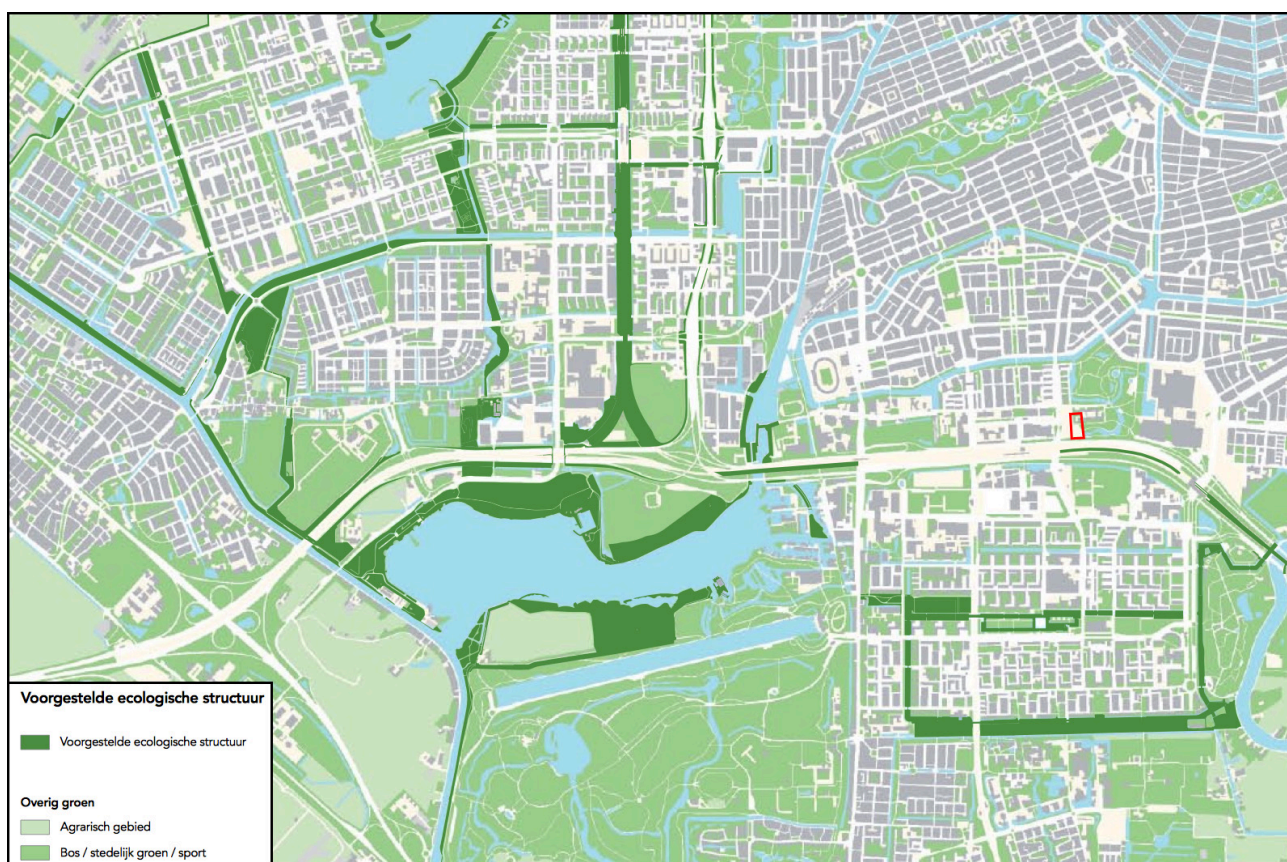
5.4 Ecologische visie

Het Beatrixpark maakt geen onderdeel uit van de ecologische visie (afb.8) van Amsterdam (Timmermans 2012). Er zijn vanuit deze optiek geen bezwaren op de voorgenomen ruimtelijke ingrepen.

Afb.7: Ligging van het plangebied ten opzichte van de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam.

Afb.8: Ligging van het plangebied (rood kader) ten opzichte van de ecologische visie van Amsterdam.

6. Zorgplicht

De zorgplicht verlangt van de initiatiefnemer van ruimtelijke ontwikkelingen dat deze met respect omgaat met alle levende natuur. Dit is opgenomen in artikel 2 en luidt als volgt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Invulling van de term “in redelijkheid” is een eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

De wet erkent de intrinsieke waarde van de in het wild levende dieren. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat daar niet onzorgvuldig mee mag worden omgegaan. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht geldt voor alle soorten, ook voor plantensoorten en de soorten die niet als beschermd zijn aangewezen.

Er mag van de initiatiefnemer worden verwacht dat de personen verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden op de hoogte zijn of worden gebracht van de zorgplicht.

Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

Conclusies & aanbevelingen

Middels de Wet Natuurbescherming beschermde soorten waren middels deze quickscan niet uit te sluiten. Daarvoor is verder onderzoek nodig naar de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Hiervoor dient een vleermuisinventarisatie volgens het vleermuisprotocol voor boombewonende soorten te worden gedaan. Een inventarisatie in de periode juni t/m september. Het is zeer aannemelijk dat algemene soorten als o.a merel, roodborst en winterkoning zullen broeden in het struweel. Alle nestel van vogels waarop wordt gebroed zijn beschermd. Het verwijderen van het struweel en het kappen van de bomen moet derhalve buiten het broedseizoen plaatsvinden.

Bij het dempen van het water moet worden gewerkt in de richting van open water om zo aanwezige vissen en algemene soorten amfibieën de kans te geven om weg te komen.

Literatuur

- Creemers, R.C.M & J.J.C.W van Delft, 2009 (ravon). De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna deel 9.
- Dietz , 2009. Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.
- Heusden, Vreugdenhil, 2008. Handreiking Flora- en faunawet, versie 1.1
- Limpens, 2011. Vleermuizen en planologie.
- Svensson, 2005. Vogelgids van Europa.
- Timmermans, G. Daalder, R. 2012. Ecologische visie, ecologie, biodiversiteit en verbindingen in Amsterdam

Internet:

www.synbiosys.alterra.nl